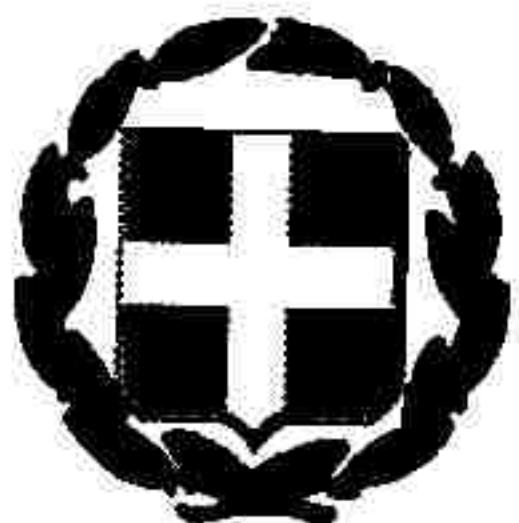

Ο 3 ΣΕΠ. 2012

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ
Ταχ.Δ/νση: Π. Κανελλοπούλου 4
Τ.Κ.101 77 ΑΘΗΝΑ
Τ 210 69 20 287 - FAX: 210 69 94 841
ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ. : 7017/4/15012

Αθήνα, 2 Σεπτεμβρίου 2012

**ΠΡΟΣ: ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ
ΕΝΤΑΥΘΑ**

**ΚΟΙΝ.: 1. Βουλευτή κα K. ΙΓΓΛΕΖΗ
2. ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ :**
α) Γραφείο κ. Αρχηγού
β) Δ/νση Γενικής Αστυνόμευσης

ΘΕΜΑ : Λήψη μέτρων από τις Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας την 05-08-2012 στην Ιερισσό - Χαλκιδικής. Χρήση δακρυγόνων. Ενέργειες - συμπεριφορές αστυνομικού προσωπικού.

ΣΧΕΤ. : ΕΡΩΤΗΣΗ 767/ 09-08-2012.

Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης, που κατέθεσε η Βουλευτής κα K. ΙΓΓΛΕΖΗ, σας γνωρίζουμε ότι τα συνταγματικώς κατοχυρωμένα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα και οι ελευθερίες των πολιτών είναι απολύτως σεβαστά από την Κυβέρνηση και καθημερινή πρακτική της είναι η προστασία τους με κάθε τρόπο. Ειδικότερα, για το Υπουργείο μας, ο σεβασμός και η προστασία των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων και ελευθεριών και η περιφρούρηση του δημοκρατικού μας πολιτεύματος αποτελεί αντικείμενο πρώτης προτεραιότητας. Επισημαίνεται δε, ότι σκοπός μας δεν είναι ο περιορισμός των ανωτέρω δικαιωμάτων και ελευθεριών, αλλά η προστασία και η διευκόλυνση της άσκησής τους, μέσα στα πλαίσια της ισχύουσας συνταγματικής τάξης.

Η αρμοδιότητα και η αποστολή της Αστυνομίας προσδιορίζεται σαφώς από το Σύνταγμα και τους νόμους. Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, η Ελληνική Αστυνομία, κατά τις δημόσιες συναθροίσεις, συγκεντρώσεις, διαδηλώσεις, πορείες και λοιπές κινητοποιήσεις, λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα. Στο πλαίσιο αυτό, κατά τις πρόσφατες κινητοποιήσεις (05-08-2012) στη Μεγάλη Παναγιά και την Ιερισσό Χαλκιδικής, από το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας δόθηκαν εντολές στις αρμόδιες αστυνομικές Υπηρεσίες για τη λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων αρμοδιότητάς τους για την τήρηση της τάξης, την πρόληψη επεισοδίων ή άλλων εκτρόπων, την προστασία προσώπων, εγκαταστάσεων και άλλων πραγμάτων και γενικά για την αντιμετώπιση κάθε έκνομης δραστηριότητας και τη διασφάλιση συνθηκών απρόσκοπτης κοινωνικής συμβίωσης. Παράλληλα, επισημάνθηκε η πάγια θέση μας, για την πιστή τήρηση της θεμελιώδους αρχής της νομιμότητας καθώς και για τη χρήση των ηπιότερων μέσων, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας με βασικό γνώμονα την εξυπηρέτηση του γενικότερου κοινωνικού συμφέροντος.

Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που ανακύπτουν κατά τις διαδηλώσεις, την τήρηση της τάξης και την αποκατάστασή της σε περίπτωση που αυτή διασαλευθεί, οι ευνομούμενες Πολιτείες έχουν εφοδιάσει τις αρμόδιες αστυνομικές Υπηρεσίες τους με διάφορα μέσα. Στις ευρωπαϊκές και σε άλλες προηγμένες χώρες, χρησιμοποιούνται σήμερα, σε ανάλογες περιπτώσεις, δακρυγόνα αέρια, σφαίρες από καουτσούκ, σφαίρες με εκκρινόμενες ουσίες χρωμάτων, έφιπποι αστυνομικοί, αστυνομικοί σκύλοι, καταιονισμός ύδατος κ.ο.κ.

Στη χώρα μας για την αντιμετώπιση των σφοδρών επιθέσεων που εκδηλώνονται από ταραξίες διαδηλωτές σε ανοικτούς χώρους, οι οποίες επιθέσεις συνοδεύονται συνήθως από εκσφενδόνιση βιομβών «μιλότωφ», λίθων, σφαιριδίων κ.λπ. καθώς και για την απώθηση διαδηλωτών που αρνούνται να συμμορφωθούν και επιτίθενται με ξύλα και άλλα αντικείμενα στις αστυνομικές δυνάμεις, έχει προκριθεί η ορθολογική και όχι η καταχρηστική χρήση δακρυγόνων, με απόλυτο σεβασμό στις αρχές της αναγκαιότητας, της προσφορότητας (καταλληλότητας) και της αναλογικότητας (άρθρο 25 Συντάγματος, άρθρο 2 π.δ. 254/2004 «Κώδικας δεοντολογίας του αστυνομικού»). Και τούτο επειδή κρίνεται ότι το μέσο αυτό είναι το ηπιότερο δυνατό για τις περιπτώσεις αυτές.

Τα μέσα ελέγχου πλήθους που προμηθεύεται και χρησιμοποιεί η Ελληνική Αστυνομία από το έτος 1998 και εντεύθεν παράγονται από εργοστάσια των Η.Π.Α., του Ισραήλ, του Ηνωμένου Βασιλείου, της Γαλλίας και της Γερμανίας και περιέχουν τη δραστική ουσία CS (Ορθοχλωροβενζαλμαλονονιτρίλη) στην ελάχιστη επιτρεπτή συγκέντρωση. Τα μέσα αυτά χρησιμοποιούνται μόνο σε ανοικτούς χώρους και όταν αυτό κρίνεται απολύτως απαραίτητο, αφενός μεν για την αποκατάσταση της τάξης όταν αυτή διασαλεύεται με ευρείας κλίμακας επεισόδια, όπως συνέβη τελευταία, αφετέρου δε για την προστασία της σωματικής ακεραιότητας του αστυνομικού προσωπικού.

Σε ό,τι ειδικότερα αφορά στα δακρυγόνα μέσα που κατέχει η Ελληνική Αστυνομία, σύμφωνα με ενημέρωσή μας από τις αρμόδιες Υπηρεσίες μας, σας γνωρίζουμε τα εξής :

- Η ακριβής σύνθεση των ουσιών που χρησιμοποιούνται από την Ελληνική Αστυνομία για τον έλεγχο πλήθους προκύπτει από τα Δελτία Δεδομένων Ασφάλειας (Material Safety Data Sheet), τα οποία οι προμηθευτές υποχρεούνται να προσκομίζουν και στα οποία εμφαίνονται τα τεχνικά χαρακτηριστικά αυτών.
- Μετά από συνεργασία με το Γενικό Χημείο του Κράτους η αρμόδια Υπηρεσία του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας τηρεί Δελτίο Δεδομένων Ασφαλείας για την ουσία CS και ζητά αυτό από τους προμηθευτές σε κάθε προμήθεια τέτοιων ειδών.
- Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 378/1994 απόφαση του Ανώτατου Χημικού Συμβουλίου (Α.Χ.Σ.) «επικίνδυνες ουσίες, ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση αυτών» και σε συμμόρφωση με την οδηγία του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 67/548/EOK, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, η ουσία CS δεν έχει ταξινομηθεί ως επικίνδυνη ουσία.
- Με το ν. 2254/1994 κυρώθηκε από τη χώρα μας η από 13-01-1993 (Φ.Ε.Κ.- Α' 194) υπογραφείσα, στο Παρίσι, Σύμβαση που αφορούσε την απαγόρευση ανάπτυξης, παραγωγής, αποθήκευσης και χρήσης χημικών όπλων και καταστροφής αυτών. Στον πίνακα των απαγορευμένων χημικών ουσιών της προαναφερόμενης Σύμβασης δεν περιλαμβάνεται το CS και αναγράφεται ότι ως χημική ουσία δύναται να χρησιμοποιηθεί για «σκοπούς διατηρήσεως δημοσίας τάξεως και καταστολής στάσης στο εσωτερικό του κράτους».
- Αρκετές εκ των Αστυνομιών των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και των Η.Π.Α, χρησιμοποιούν εδώ και χρόνια τη δραστική ουσία CS, ως το ηπιότερο μέσο, όταν απαιτείται διάλυση συγκεντρωμένου πλήθους.

- Εκτός των προαναφερομένων, σύμφωνα με το άρθρο 125 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 18/12/2006, τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης διατηρούν σύστημα επίσημων ελέγχων στα εισαγόμενα προϊόντα. Ως εκ τούτου και εφόσον συντρέχουν λόγοι παραβίασης διατάξεων, νόμων ή κανονισμών για χημικά παρασκευάσματα που εισάγονται από χώρες εκτός Ε.Ε., στις πύλες εισόδου αυτής, ο έλεγχος που διεξάγεται θα είχε ως αποτέλεσμα την απαγόρευση εισαγωγής του προϊόντος. Κάτι τέτοιο δεν έχει πραγματοποιηθεί για καμία εισαγωγή προϊόντων από τις Η.Π.Α. και το Ισραήλ που εμπεριέχουν CS και που έχει προμηθευτεί μέχρι σήμερα η Ελληνική Αστυνομία.

Ωστόσο, επισημαίνεται ότι επιδίωξη και προτεραιότητά του Υπουργείου μας είναι να μην τίθεται σε κίνδυνο κανενός η ζωή και η σωματική ακεραιότητα. Στο πλαίσιο δε αυτό από την αρμόδια Διεύθυνση του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας (Διεύθυνση Τεχνικών) καταβάλλεται προσπάθεια για την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του υλικοτεχνικού εξοπλισμού. Παράλληλα, η εν λόγω Υπηρεσία παρακολουθεί τις εξελίξεις της τεχνολογίας, έτσι ώστε ο κατεχόμενος από την Ελληνική Αστυνομία εξοπλισμός αφενός μεν να είναι ισότιμος των Αστυνομιών προηγμένων ευρωπαϊκών χωρών, αφετέρου δε να καλύπτει τις υπηρεσιακές της ανάγκες. Προς την κατεύθυνση αυτή πραγματοποιείται έρευνα, μέσω της οποίας, αναζητούνται εναλλακτικά ηπιότερα μέσα τόσο για τον άνθρωπο όσο και για το περιβάλλον, για την αντιμετώπιση των ακραίων περιστατικών βίας.

Πέραν αυτών, για την αποτελεσματική προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών έναντι αυθαιρεσιών κρατικών οργάνων έχουν θεσπισθεί ποινικές διατάξεις που προβλέπουν αυστηρότατες ποινές. Πέραν όμως του ποινικού ελέγχου για ενδεχόμενες παραβάσεις της ισχύουσας νομοθεσίας που αφορά και στα δικαιώματα των πολιτών, οι αστυνομικοί υπόκεινται και στο συνεχή διοικητικό έλεγχο, ο οποίος εξασφαλίζεται από το ιδιαίτερα αυστηρό πειθαρχικό δίκαιο (π.δ. 120/2008). Ειδικότερα, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 23 του π.δ. 120/2008 η εξέταση των πειθαρχικών παραπτωμάτων που φέρονται ότι τελέσθηκαν από αστυνομικούς σε βάρος πολιτών προηγείται της εξέτασης των λοιπών πειθαρχικών τους παραπτωμάτων. Επίσης, στην παρ. 1 του άρθρου 10 του ίδιου π.δ/τος ορίζεται ότι πράξεις που συνιστούν βασανιστήρια ή άλλες προσβολές της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, κατά την έννοια του άρθρου 137Α του Ποινικού Κώδικα, επισύρουν την ποινή της απόταξης.

Επίσης, με δεδομένη τη βούλησή μας για μηδενική ανοχή σε θέματα παραβίασης της θεμελιώδους αρχής της νομιμότητας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και εκδήλωσης συμπεριφορών με χαρακτηριστικά αυθαιρεσίας, κάθε καταγγελία ή πληροφορία για ανάρμοστη συμπεριφορά αστυνομικού κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή όταν ευρίσκεται εκτός διατεταγμένης υπηρεσίας και γενικά για ενέργεια ή παράλειψη των αστυνομικών αντίθετη με το Σύνταγμα, τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς και την ηθική τάξη, εξετάζεται σε βάθος με ιδιαίτερη προσοχή και εφόσον διαπιστώθει παράβαση αυτών εφαρμόζεται με αυστηρότητα η κείμενη νομοθεσία.

Ειδικότερα, σε ότι αφορά στα αναφερόμενα στην ερώτηση της κας συναδέλφου περιστατικά, σύμφωνα με ενημέρωσή μας, σας γνωρίζουμε ότι κατά τη διάρκεια κινητοποιήσεων διαμαρτυρίας για τις μεταλλευτικές δραστηριότητες στην περιοχή Μεγάλης Παναγιάς Χαλκιδικής, τις μεσημβρινές ώρες της 05-08-2012, ομάδα ατόμων επιτέθηκε με σφοδρότητα κατά των αστυνομικών δυνάμεων που είχαν διατεθεί για τη λήψη μέτρων τάξης, χρησιμοποιώντας πέτρες, φωτοβολίδες, βόμβες μολότωφ και άλλα αντικείμενα προκαλώντας φθορές σε 3 περιπολικά οχήματα (εκ των οποίων το ένα κάηκε ολοσχερώς), ενώ σημειώθηκαν εμπρησμοί εκ προθέσεως,

τουλάχιστον, σε 20 σημεία στην ευρύτερη δασική και χορτολιβαδική έκταση. Για την αντιμετώπιση και την απώθηση των επιτιθέμενων οι αστυνομικές δυνάμεις προέβησαν σε χρήση δακρυγόνων μέσων, προς αποφυγή τραυματισμών, ενώ σε πολλές περιπτώσεις συνόδευσαν πυροσβεστικά οχήματα, προκειμένου να φθάσουν στους χώρους εκδήλωσης των πυρκαγιών. Κατόπιν αυτών οι συγκεντρωθέντες απεχώρησαν.

Ακολούθως, κατά την αποχώρηση των ανωτέρω από τη Μεγάλη Παναγιά Χαλκιδικής, την 18:00' ώρα της ιδίας ημέρας, ένας εκ των διαμαρτυρόμενων (κάτοικος Ιερισσού) προκάλεσε, απρόκλητα, σωματικές βλάβες σε βάρος 29χρονου ημεδαπού κατοίκου της περιοχής και συνελήφθη, σχηματίσθηκε δε σε βάρος του ποινική δικογραφία. Καθοδόν δε προς την Ιερισσό, προκάλεσαν φθορές με τη χρήση βόμβας μολότωφ σε λεωφορείο ιδιωτικής εταιρείας που ήταν σταθμευμένο στο Γομάτι Χαλκιδικής, ενώ κατά την άφιξή της στην περιοχή η εν λόγω ομάδα αντιδρώντων ατόμων προέβη σε διαμαρτυρία στην επαρχιακή οδό Γοματίου – Ιερισσού, δημιουργώντας οδόφραγμα και ανάβοντας φωτιές σε διάφορα σημεία. Επίσης, οι διαμαρτυρόμενοι προέβησαν σε αποκλεισμό της εισόδου του Αστυνομικού Τμήματος Ιερισσού, εγκλωβίζοντας τους ευρισκόμενους εντός αυτού αστυνομικούς και προκάλεσαν φθορές. Πλέον αυτών εισήλθαν και στο Δημαρχείο της Ιερισσού και ενεργοποίησαν τη σειρήνα Πολιτικής άμυνας του Δήμου. Ενόψει αυτών, ο Δήμαρχος Σταγίρων – Ακάνθου ζητούσε επίμονα την επέμβαση της Αστυνομίας, καθότι υπήρχε άμεσος κίνδυνος καταστροφών, όπως είχε συμβεί και κατά το παρελθόν. Για την προστασία των ανωτέρω εγκαταστάσεων και την αποκατάσταση της τάξης μετέβησαν αστυνομικές δυνάμεις, οι οποίες κατά την άφιξή τους δέχθηκαν ισχυρές επιθέσεις πάλι με πέτρες, φωτοβολίδες, βόμβες μολότωφ και άλλα αντικείμενα. Σημειώνεται ότι από τον επικεφαλής των αστυνομικών δυνάμεων επιδιώχθηκε η επικοινωνία με τους εκπροσώπους των διαδηλωτών, καθώς και με την κα συνάδελφο για την εξεύρεση τρόπων που θα μπορούσαν να συμβάλλουν στην εκτόνωση της διαμορφωθείσας κατάστασης. Όμως, η προσπάθεια αυτή δεν ετελεσφόρησε. Κατόπιν αυτών για την απομάκρυνση των επιτιθέμενων από τους προαναφερόμενους χώρους σε ασφαλή απόσταση και προς αποφυγή τραυματισμών, αστυνομικών και πολιτών, οι αστυνομικές δυνάμεις προέβησαν την 21:00' ώρα στη χρήση δακρυγόνων κατόπιν σχετικής εντολής του επικεφαλής αυτών. Ακολούθως οι διαμαρτυρόμενοι απεχώρησαν και επικράτησε ηρεμία.

Διευκρινίζεται δε, ότι επικεφαλής των αστυνομικών δυνάμεων που είχαν διατεθεί για την λήψη μέτρων τάξης με στόχο τη προστασία του Αστυνομικού Τμήματος, του Δημαρχείου Ιερισσού και τη διαφύλαξη τόσο της σωματικής ακεραιότητας των αστυνομικών όσο και την αποκατάσταση της διαταραχθείσας γαλήνης της τοπικής κοινωνίας ήταν ο αναπληρωτής Διευθυντού της Αστυνομικής Διεύθυνσης Χαλκιδικής. Σημειώνεται δε, ότι κατά τη διάρκεια των γεγονότων στον τόπο που έλαβαν αυτά χώρα ευρίσκετο και ο Γενικός Αστυνομικός Διευθυντής Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

Επιπλέον, από τα στοιχεία που τέθηκαν υπόψη μας δεν προκύπτει ότι κατά τις προαναφερόμενες ενέργειες των αστυνομικών δυνάμεων για την απομάκρυνση των αντιδρώντων σε ασφαλή απόσταση, η οποία άρχισε και τελείωσε μέσα σε ελάχιστο χρόνο, αποκαθιστώντας την τάξη και την ομαλότητα στην περιοχή, χρησιμοποιήθηκε υπέρμετρη βία. Πρέπει δε να τονιστεί ότι εξαντλήθηκε κάθε δυνατότητα αναζήτησης ειρηνικής λύσης και χρησιμοποιήθηκαν μόνο τα προβλεπόμενα από τους νόμους και κανονισμούς μέσα για την αποκατάσταση της διαταραχθείσας τάξης και ασφάλειας της περιοχής.

Πλέον των ανωτέρω, σας πληροφορούμε ότι από τις προαναφερόμενες επιθέσεις τραυματίστηκαν 5 αστυνομικοί, ενώ δεν τραυματίστηκε κάποιος από τους διαδηλωτές. Ωστόσο,

διενεργήθηκαν 10 προσαγωγές ατόμων. Επίσης, σας γνωρίζουμε ότι κατά την έρευνα των αστυνομικών του Τμήματος Ασφαλείας Πολυγύρου Χαλκιδικής, που επελήφθησαν προανακρίσεως, βρέθηκε και κατασχέθηκε μεγάλος αριθμός μεταλλικών αντικειμένων (παξιμάδια - βίδες), 2 σφαιρίδια από μονόβολο, 3 μη αναφλεγέντες αυτοσχέδιοι εμπρηστικοί μηχανισμοί μολότωφ και μία σωστική ρουκέτα - φωτοβολίδα τύπου "αλεξίπτωτο".

Σε ό,τι ειδικότερα αφορά στα αναφερόμενα για τη χρήση πλαστικών σφαιρών από αστυνομικές δυνάμεις που είχαν διατεθεί για λήψη μέτρων τάξης, επισημαίνεται ότι δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, δεδομένου ότι, οι δυνάμεις που διατέθηκαν στην συγκεκριμένη επιχείρηση δεν κατέχουν τέτοιο υλικό.

Τέλος, επισημαίνεται ότι το προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας οφείλει να είναι αυστηρά προσηλωμένο στην τήρηση του Συντάγματος, την προστασία των δημοκρατικών θεσμών καθώς και των ατομικών, κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων και των ελευθεριών των πολιτών. Οποιαδήποτε αναφορά για εξωθεσμική και εν γένει παράνομη δραστηριότητα της Ελληνικής Αστυνομίας ερευνάται με τη δέουσα προσοχή και με γνώμονα την αναζήτηση της αλήθειας. Ωστόσο, ο χαρακτηρισμός, συλλήβδην, όλων των ενεργειών του αστυνομικού προσωπικού ως κειμένων εκτός του πλαισίου που τίθεται από την έννομη τάξη δε βρίσκει έρεισμα στην πραγματικότητα και αδικεί τη μεγάλη πλειοψηφία του εν λόγω προσωπικού που καθημερινά δίνει σκληρό αγώνα για τη διασφάλιση της δημόσιας τάξης και ασφάλειας και την εμπέδωση του αισθήματος ασφαλείας στους πολίτες.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΝΙΚΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ**

Για την αντιγραφή
Αθήνα, αυθημερόν
Τμ. Γραφείο Κοιν. Ελέγχου/
Προστ. του Πολίτη
ΛΗΜΑΤΡΙΟΣ Β. ΚΑΡΚΑΝΤΖΟΣ
ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ Α'

